

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 57

Wydawnictwo i Redakcja Kurier Częstochowski
Częstochowa, Adolfa Hitlera Allee 52, Tel. 22-36 i 22-49
Konto pocztowe-czekowe: Warszawa 656.
Dla ogłoszeń obowiązuje cennik Nr. 1.

Częstochowa, wtorek 7 marca 1944 r.

Wychodzi cztery razy w tygodniu. Abonament miesięczny wynosi 2 zł - (przez pocztę 2 zł 20 gr.)
Zamówienia przyjmowane są przez wszystkie Urzędy Pocztowe w Gł. Gub.

Rok VI.

Wysokie straty aliantów w kontrtorpedowcach

BERLIN, 7 marca. — Cyfry zatopień, podane obecnie do wiadomości za styczeń i luty r. b., są dowodem, jak systematycznie niemieckie łodzie podwodne oraz lotnictwo prowadzą walkę przeciwko żegludze alianckiej.

Oba te rodzaje broni niemieckiej zatopily w cytowanym okresie nie mniej, niż 137 statków wojennych i handlowych angielskich i amerykańskich, a między nimi zatopiono 43 samych tylko kontrtorpedowców, co stanowi 31% wszystkich zatopionych statków. W niemieckich kołach wojskowych wnioskują się, że od jesieni ubiegłego roku flota kontrtorpedowców alianckich, pod względem swych strat, znajduje się procentowo na pierwszym miejscu w ogólnej liście straconych okrętów.

Gen. Watutin „zachorował“

SZTOKHOLM, 7 marca. — Sowieckie biuro informacyjne publikuje rozkaz dzienny Stalina, skierowany do generała Żukowa, z którego wynika, że pozbawiony został swego stanowiska generał armii sowieckiej Watutin, który był dowódcą wojsk pierwszego frontu ukraińskiego. Jako oficjalny powód usunięcia Watutina podaje się chorobę. Następca w głównym dowództwie pierwszego frontu ukraińskiego mianowano marszałka sowieckiego Żukowa.

Przeszło 600 osób ofiarą nalotu na Rzym

RZYM, 7 marca. — Roboty nad uprządkowaniem gruzów w dzielnicach Rzymu, dotkniętych anglo-amerykańskim atakiem dnia 3 marca, trwają. Według dotychczasowych domysłów prasy rzymskiej miały one być około 600 do 700 ofiar w ludziach.

Bezskuteczne ataki sowieckie na południe od Krzywego Rogu

Z GŁÓWNEJ KWATERY FUHRERA, 7 marca. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 6 marca:

Na południowym odcinku frontu wschodniego nieprzyjaciel kontynuował swe bezskuteczne ataki na południe od Krzywego Rogu. Punkt ciężkości sowieckich ataków, mających na celu przełamania, spoczywa obecnie na odcinku Zwenigorodki, gdzie bolszewicy przystąpili wczoraj do ataku znacznymi siłami piechoty i czołgów, a szczególnie w rejonie na południe od Szepetówki, gdzie bitwa obronna z napierającymi dalej siłami bolszewickimi wzmożła się do wielkiej gwałtowności. Na obydwu odcinkach nasze wojska toczą ciężkie walki obronne. Nieprzyjaciel stracił tam 63 czołgów.

Na środkowym odcinku frontu kilkakrotnie powtarzane ataki nad autostradą Smoleńsk — Orsza, wspierane przez liczną czołgów, załamały się wśród wysokich, krwawych strat dla nieprzyjaciela.

Na południowy wschód od Witebska nasi grenadierzy, znakomicie wspierani przez czołgi typu „Tigrys”, artylerię i artylerię strzelców przeciwpancernych i artylerię przeciwlotniczą, uzyskali ponownie pełny sukces obronny, odpierając także wczoraj kontynuowane sowieckie próby przełamania.

Również na północ od Pskowa i koło Narwy w zaciętych walkach odrzucono wielokrotnie powtarzane ataki nieprzyjacielskie. Kilka punktów włamania zdolano ożryścić, bądź też ścisnąć w skutecznych przeciwalkach.

W toku walk obronnych na południowym odcinku frontu wschodniego wybitnie wyróżniły się frankońsko-sudecko-niemiecka 4ta dywizja piechoty, pod dowództwem generała-porucznika Ropke i wschodnio-niemiecko-bałkańska 23-cia dywizja pancerna, pod dowództwem generała-majora Krättera.

We Włoszech nie doszło do żadnych działań bojowych, o poważniejszym znaczeniu Nieprzyjacielskie samoloty torpedowców zatopily w noc z 6-go marca na północ od Bonum, szwedzki parowiec „Diana” płynący w konwoju niemieckim. Jednostki ubezpieczające konwój i pokładową artylerię przeciwlotniczą zestrzeliły 2 spośród 3-ech atakujących samolotów.

Podczas odpierania nieprzyjacielskich ataków lotniczych na niemieckie punkty operacyjne na okupowanych obszarach zachodnich zestrzelono w dniu wczorajszym 8 samolotów nieprzyjacielskich, w tym 7 bombowców.

Kilka nieprzyjacielskich samolotów nokujących zrzuciło ubiegłej nocy bomby w rejonie Niemiec zachodnich.

Stalin zażądał, Roosevelt usłuchał

BERLIN, 7 marca. — Prasa niemiecka we własnych komentarzach zajmuje stanowisko wobec oświadczenia Roosevelta w sprawie wydania trzeciej części floty włoskiej Sowiutom.

Gdyby jeszcze potrzeba było jakiegos dowodu, pisze „Völkischer Beobachter”, na to z jaką staranną dokładnością i punktualnością szybkością starają się Anglo-Amerykanie zadawać wszystkie życzenia Kremlu, to dowodu takiego dostarczył Roosevelt przez swoje oświadczenie. Równocześnie charakterystycznym jest dla polityki „demokratycznej” triumwiracie, że prezydent Stanów Zjednoczonych został zapitopelany przez Stalina w sprawie, która w pierwszej linii dotyczy pozycji brytyjskiej na Morzu Śródziemnym. Roosevelt, jak stwierdza dalej wymieniony dziennik, pozostawił otwartą kwestię, gdzie okręty włoskie mają być stacjonowane. W razie, gdyby jednak wzięto pod uwagę Morze Śródziemne, wówczas stanowiloby to niedwuznaczne zagrożenie dla państw, przytkających do Morza Śródziemnego.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” nazywa specjalnie interesującym fakt, że przekazanie włoskich okrętów wojennych Sowiutom nastąpiło w chwili, w której ani Anglij, ani Amerykanie nie zdołali wypłacić się z krytycznej sytuacji, jaką stanowią dla nich brak okrętów wojennych dla ubezpieczenia konwojów. Dziennik podkreśla dalej okoliczność, że zagadnienie od-

dania włoskich okrętów wojennych, według własnych słów Roosevelta, „zostało narzucone przez marszałka Stalina, za pośrednictwem ambasadora sowieckiego w Waszyngtonie”.

A więc Stalin postawił żądanie, podkreśla dziennik, a Roosevelt usłuchał. Nie ma prawie wiadomości, pisze w związku z tym „Berliner Lokalanzeiger” dotyczącej politycznych stosunków pomiędzy Związkiem Sowieckim a państwami anglo-saskimi, w której wyraziłaby się w dobitniejszy sposób zupełna niemoc mocarstw zachodnich wobec nieustannej nawały żądań sowieckich. Bolszewicy z coraz większym bezwzględem wysuwają żądanie za żądaniem, a Anglo-Amerykanie zatwierdzają je. W obecnym wypadku można ze szczególnością wyraziłoby widzieć podział sił politycznych. Wydanie jednostek floty w ręce Związku Sowieckiego znaczenia bezpośredniego wpływu Moskwy przede wszystkim na Morzu Śródziemnym.

Dziennik przypomina, że Anglia w swoim czasie przez szereg lat przyberała groźny ton wobec Włoch, a nawet prowadziła i przegrała wojnę sankcyjną, celem zapewnienia sobie Morza Śródziemnego, jako nieograniczonej domeny swej własnej potęgi. Obecnie w przymusowej sytuacji, w jakiej znalazła się Wielka Brytania na skutek wyroku Churchilla, Anglikom nie pozostało nic innego, jak wydanie kontroli nad Morzem Śródziemnym w ręce Sowiutom.

Aspiracje Moskwy na Morzu Śródziemnym

BUKARESZA, 7 marca. — „Curentul” pisze na marginesie ogłoszonego przez Roosevelta wydania pewnej części floty włoskiej w ręce Sowiutom: „Taki podział floty włoskiej demonstruje w dalszym ciągu rozmiar, jakich nabrała zależność Anglo-Amerykanów od Moskwy. Dwie największe potęgi morskie świata zmuszone są obecnie dzielić swa rolę z Sowiutami również i pod względem prowadzenia wojny na morzu. Sowiuty jednakowoż przeszły do porządku dziennego nad skomplikowanym problemem udostępnienia Morza Śródziemnego i wymagają swego udziału w zdobyciu włoskiej, aby przeformować aspiracje swe na Morzu Śródziemnym.

Co Biały Dom ofiarowuje ZSRR?

SZTOKHOLM, 7 marca. — Według doniesienia nowojorskiego korespondenta dziennika „Svenska Dagbladet” po oświadczeniu Roosevelta w sprawie podziału floty włoskiej, panuje w Stanach Zjednoczonych ogólny pogląd, że Związek Sowiecki otrzymał dwa nowoczesne włoskie okręty liniowe, trzy lub cztery krążowniki, 9 do 12 kontrtorpedowców i 6 lub 8 łodzi podwodnych.

Hiszpania śledzi uważnie sprawę Argentyny

MADRYT, 7 marca. — Hiszpania śledzi z wielką uwagą rozwój wypadków w Argentynie. Na podstawie własnego doświadczenia zbliża się ona do zrozumienia, że wypadki w Buenos Aires są jasnym wyrazem rozpatanej przez Stany Zjednoczone wojny nerwów, której celem jest zlikwidowanie niezależności argentyńskiej.

Podobnie jak w wypadku Boliwii, zabiegają południowo-amerykańskie rządy w Waszyngtonie, aby się dowiedzieli opinii o swoim rządzie w Buenos Aires — tak pisze korespondent „Arriba” w Argentynie.

„Tribune de Lausanne“ o wojnie na Pacyfiku

BERLIN, 7 marca. — „Tribune de Lausanne” pisze w niedzielnym artykule wstępnym o wojnie na Pacyfiku: Flota japońska nie jest nawet rozbita, licząca jest tam armia japońska, a żołnierze i marynarze są wojownikami zdecydowanymi, którzy przedkładają śmierć ponad klęskę, źródła pomocnicze są niezmiernie wielkie, które rząd japoński mógł od dwóch lat według swego umodowania zorganizować. Amerykanie dotarli właściwie dotychczas tylko do zewnętrznej pasa rozległej części punktów oparcia, ochraniających japońskie posiadłości od wschodu.

Na włoskich placach boju

BERLIN, 7 marca. — Ze źródła dobrze poinformowanego dowiaduje się agencja „Telepress” następującej szeregów o walkach na froncie włoskim:

Na włoskich terenach wojennych panował w dniu wczorajszym spokój prawie że zupełny. Wyjąwszy drobniejsze utarczki pomiędzy oddziałami zwładowymi i wypadowymi, ani na odcinkach przeważka lądowania pod Nettuno, ani też na froncie południowym, nie doszło nigdzie do aktywnych bojowych w większych rozmiarach. Na skrzydle Morza Adriatyckiego frontu południowego dalekoosobnie hańbie niemieckie znalazły z dobrym skutkiem brytyjską komunikację dowozową, przy czym rozbito kolumnę amunicji.

Również i na przeważkach lądowania ciężki ogień artylerii niemieckiej skierowany był na najważniejsze drogi dowozu i zaplecza Anglo-Amerykanów, których wyładowania w miejscach lądowania znacznie utrudniały wczoraj nie tylko pod ogień niemieckich dział, ale także skutkiem niekierujących się warunków atmosferycznych. Drogowy ruch, jak otrzymywano w dniach ostatnich formuje intensywne na przeważkach lądowania, przebiegający był zapewne wyłącznie tylko do ustalonych wielkich łuk, które spowodowane tutaj Anglo-Amerykanom w czasie ostatnim.

Orkan nad Kanadą

GENEWA, 7 marca. — Jak donosi „Daily Telegraph” z Ottawy, wielkie obszary Kanady zostały w ubiegłym tygodniu nawiedzone przez orkan. Ucierpiał przeważnie wschodnie wybrzeże nadbrzeżne. Komunikacja została dezorganizowana, połączenia telefoniczne i przewody elektryczne uległy zniszczeniu. Również ruch okrętów ucierpiał. Wiele małych gmin wojewskich zostało odciętych od świata.

Główne punkty ciężkości walk obronnych na froncie wschodnim

BERLIN, 7 marca. — Agencja „Telepress” dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następującej szeregów o walkach na froncie wschodnim:

Na południowym odcinku wschodniego frontu w rejonie Szepetówki i Zwenigorodki szaleje zacięta bitwa. Bolszewicy podjęli tu wszystkie wysiłki, celem przełamania się silnymi formacjami piechoty, czołgów i artylerii, koncentrowanymi od dłuższego czasu. Ponieważ, wnioskując z położenia na tym odcinku frontu, strona niemiecka musiała liczyć się z tego rodzaju operacją, intensywnie ofensywnie wysiłki bolszewików w żadnym miarze nie zaskoczyły niemieckiego dowództwa. Ponieważ w tym punkcie generał Żukow który objął dowództwo w miejsce chorego i usunietego wskutek tego generała Watutina, rozporządza siłami formacjami piechoty i wielką liczbą jednostek zmotoryzowanych, walki szalejące na tym obszarze noszą bardzo zacięty charakter. Obie strony rzuciły do boju wszystkie bez wyjątku rodzaje broni. Nadziejże bolszewików zniszczenia w poważniejszej mierze sił niemieckich, operujących na tym obszarze, nie zostały zrealizowane.

Drugi punkt ciężkości na froncie południowym znajduje się w rejonie Krzywego

Rogu. Operacje sowieckie na tym obszarze mają prawdopodobnie na celu przekształcenie obecnej fazy walki pozycyjnej na południowym odcinku wschodniego frontu w formę walki ruchawej. Również rejon koło Krzywego Rogu stał się widownią gwałtownych walk, przechylających się w tę i tamtą stronę.

Na środkowym odcinku odbyły walki koło autostrady Smoleńsk — Orsza. Bolszewicy wspierani przez liczną czołgów, atakowali tu swoje próby przełamania. Wszystkie te akcje bolszewików rozbiły się o niemiecką postawę obronną. Formacje sowieckie poniosły poważne straty.

Na południowy wschód od Witebska niemieckie formacje wszystkich rodzajów broni udaremniły również i tutaj atakującym bolszewikom uzyskanie jakiegokolwiek sukcesu.

Na odcinku południowym i środkowym wschodniego frontu toczą się dalej walki pod znakiem odwładu. Drogi stały się trudne do przebycia. Rozległe ugły i bardzo nisko zwisające chmury utrudniają operacje samolotów. Na północny zanotowano temperatury około punktu zerowego. Częściowo panują tam gwałtowne śnieżycze.

Zatoga niemieckiej łodzi podwodnej, operującej na oceanie Lodowatym upolowała białego niedźwiedzia pokazanych rozmiarów. Na zdjęciu — młody i jego zdobycz.

Sylwetki polityczne

Per Ewina Swinhufvud

Ze zgonem tej wybitnej w dziejach republiki fińskiej postaci historyczny kraj „tysiąca jezior” utracił jednego ze swych najbardziej zasłużonych synów.

Okres życia Swinhufvuda: lata 1861 — 1944 zawierał w sobie dla narodu fińskiego bardzo liczne doświadczenia w stosunkach z wschodnim sąsiadem. Swinhufvud był synem kapitana marynarki. W 33-cim roku życia rozpoczął swoją karierę polityczną...

Nadszedł czas gdy marsz. Manneheim z pomocą barona von der Goltza oczyszczył teren Finlandii z band bolszewickich i porządek został przywrócony...

W dziesięć lat później w roku 1931 powierzono mu urząd prezydenta republiki, który piastował do roku 1937. Okres ten w życiu Finlandii zaznaczył się bardzo pomyślnie.

Bolsnym ciosem dla Swinhufvuda był traktat pokojowy, który w roku 1940 Finlandia zmuszona została zawrzeć z Moskwą...

Przykład losu krajów bałtyckich do wchłonięcia wojny Niemiec z czerwonymi caratem wykazał, jak niebezpiecznym jest dla małych państw sąsiedztwo z Unią Sowiecką...

B. prezydent Finlandii zmarł w nocy na 1-go marca r. b. po 84 latach pracowitego życia. Próbujemy w radio fińskim premier Linkomies uczcić pamięć zmarłego...

Racjonalizacja chleba w Portugalii

LIZBONA, 7 marca. — Ponieważ już rozmaite środki żywności, a przede wszystkim oliwa i cukier oraz przedmioty codziennego użytku...

Odpały transporty z zamorza, tak rzeczysiając z naciskiem, przypisać należy po wstrzymaniu amerykańskich i kanadyjskich dostaw...

Kremi sięga coraz dalej

Według domiesienia brytyjskiej służby informacyjnej z Waszyngtonu, dotyczącego wydania w ręce Unii Sowieckiej włoskich okrętów wojennych, prezydent Roosevelt oświadczył...

Wiadomość powyższa przyjęła całą włoską prasę republikańsko-faszystowska z wielkim oburzeniem...

W Anglii o walkach w Cassino

GENEWA, 7 marca. — „Sunday Express” donosi, że w ostatnich tygodniach odbywała się w Cassino walka o tego stopnia potworną...

Najważniejszym szczegółem, jakiego możemy się dowiedzieć z tej metody bojowej, jest fakt, że absolutnie nie wystarczy zniszczyć ogniem artyleryjskim budowlę zajęta przez Niemców...

nia triumfu bolszewizmowi. Wiktor Emanuel i Badoglio otrzymali obecnie nagrodę za swą zdradę...

Fakt, że Stalin otrzymał w rak swoich sprzymierzeńców część tonażu włoskiego został wydarczeniem wysoc zamianowym. Do wodzi ono, że czerwiec macki Kremlu...

Żyjącymi wypadkami, przedstawiając typ ludzi, którzy poczuli „doświadczenia niemal nieznosne”.

Po nowym ataku powietrznym na Rzym

RZYM, 7 marca. — O dokonaniu 1 marca b. r. przez północno-amerykańskie bombowce ataku na Miasto Watykańskie...

W związku z zamiarem wydania Moskwy części floty włoskiej ujawniło się wielkie zainteresowanie w kołach obserwatorów neutralnych w Bernie...

Co píše „Popolo di Roma”?

RZYM, 7 marca. — Wiadomość, że trzecia część byłej włoskiej floty wojennej, która na zlecenie Badoglio musiała być wydana...

W mieściecwiei Ducecudza w okolicy Balu, w Anzio, wystrzelył się dnia 1 marca o godz. 17 min. 30 trzecie licznik, które spowodowało uszkodzenie jednej z pokojów.

ŚWIATŁO CIENIE

Kobiety na ambonach Donoszą z Londynu, że arcybiskup Canterbury i Yorku zaprzęgnęli, aby czło...

sobie wzajemnie Anglii i północno-amerykańskie. Dziennik opublikował dwa listy, z których jeden pisała Angielka...

3 serca w okienicy

Ótóż polewał ją wien w interesującej nas sprawie skarbku znacznie więcej niż przypuszczają...

— Zadysz zatem czym został twój pomocnik? — Poniósł tak, że ci to zresztą szkodzi? Uważaj się tymczasem do naszej uczciwej gospodyni...

— Zgadnem się też na was — odrzekł Adam stanowczym tonem, co naraz nieco zdziwiło Polikarpa.

Rzecz w Wadach była kapryśnymi zakreśleniami. Nie bój się od stawu przetrwać tak. Krzyżatkę czyta woda w głównym korycie kanału...

W ten rejon okolicy Adam nie zapuszczaj się, dopóki następnego dnia po przybyciu Fliglostona numer drugi buchalter nie otrzymał polecenia od Włocławka...

Okoliczności układały się pomyślnie, skoro bowiem Adam wyszedł z rana do balu...

— Bardzo mile zajęcie — odezwał się buchalter — daje wypożyczeń nerwowi i nastraja do rozmyślań...

— W takim razie zabieraj jeszcze ze sobą i wędkę. Jeśli pan chce rozpoznać tę naukę...

— Obaj ruszyli prosto w kierunku rzeki i zli dalej jej brzegiem, gdyż mniejszy Fligloston zamierzał znaleźć jak najbardziej dogodnie miejsce do połowu...

— Przeprowadził mnie na plażę, nie po to aby łowił ryby, ale żeby się opalał. Sądzi zapewne stary frynt, że mnie w ten sposób od siebie odpędzi...

— Przygotował się do połowu, ale nie potrafił złapać rybki, więc zaczął rozważać, jakby sobie poradzić z rybami...

— Albo różdżkę czarodziejską, czyli określona metodę pracy, a wtedy rezultat jest niezawodny, czuywiesia pod warunkiem, że skarb nie jest...

wody — żattwał spoglądając z nieco zadzirowym usmiechem na Adama, sam zaś następnie usiadł obok i jął przepływać się przepływającym szumem falom.

— Widzi pan tę muszkielkę, tam na dnie, na plażce? — zagadnął buchaltera, po kilku minutach milczenia...

— Owszem, widzę! Ale cóż z tego? — odrzekł Adam ze zdziwieniem.

— Przypomniałem sobie piękną legendę na temat: dlaczego te męczarki rzeczne mają taką mocną skorupę. Ciękwak pan posłuchacie?

— Bardzo ciekawie! — Otóż onego czasu jeden z takich męczarków wpełził z cieniściej głębi wodnej na lawicę piaskową...

— Jakąż to szkoda, że stracił przez się dalkim morza południowe — z westchnieniem odezwał się buchalter...

— Albo różdżkę czarodziejską, czyli określona metodę pracy, a wtedy rezultat jest niezawodny, czuywiesia pod warunkiem, że skarb nie jest...

jeńcem bujnej fantazji. Ja za przykład jestem na tropie ukrytych perli i znajduję je za sto procento...

— Bardzo ciekawa jest ta pańska pewność i cicho, delikatnie szmerła ręką. Upłynął i czas...

— Nie chcę pana krapawać — odparł Fligloston drugi — Mam zamiar zabawić tu jeszcze dość długo...

— Nie mam widzieć ani talenta ani cierpliwości rybaka. Proszę się kłonić naszemu przyjacielowi panu Włocławkowi...

Po drodze do domu wysiłki myślny nad tajemniczymi słzami mniejszego Fliglostona — Ciekawość jest...

Znalazłszy się w swoim pokoju, zapatrzył się w przetrzymany zegarek, wstrząsany cięgiem wibracji...

Jedwab chiński

(tp) Jedwab jest w Chinach obok herbaty jednym z najważniejszych artykułów przemysłu i handlu. Ludność całych prowincji — mężczyźni, kobiety i dzieci — zajęcia jest hodowlą gąsienicy jedwabnika. Całe masy wysuszonej kokonów przed wiekami zakłady fabryczne w Szanghaju, Macao, Kantonie, Cziu i innych miastach. Całe miliony ludności jeszcze po dziś dzień przetwarzają jedwab w chatkach i tkają zeń, na ręcznych krosnach przyszywane materię.

Chiny są właściwą ojczyzną przadki jedwabniczej i jej cudownego włókna. Tam ją zaczęto przed dziesięcioma wiekami hodować i stamtąd rozeszło się jedwabnictwo po całym świecie. Tradycja chińska mówi, że pierwsza, która zaczęła prząść i tkąć jedwab była żona cesarza chińskiego Huang-Ti, żyjąca w 26-tym wieku przed narodzeniem Chrystusa. Jest czczona przez Chińczyków jako bogini.

Jedwabnictwo utrzymywane też jest w Chinach w niezwykłym wysokim poszanowaniu. Chińczyk zmienia prawie swą naturę, aby wyhodować jedwabniki i uzyskać cenny ich oprzęd. W przeciwieństwie do dość pospolitej niechętności mieszkańców chińskich, szopy przeznaczone na hodowlę jedwabników odznaczają się wprost bajeczną czystością. U Chińczyków panuje bowiem przekonanie, że gąsienica jedwabnika nie znosi żadnego brudu i kurzu. Czysto odziana rodzica hodowcy nosi do szopy łącznie morwowie i żywi nimi jedwabniki. Mimo krzykliwego z natury usposobienia Chińczycy zachowują się wówczas nadzwyczaj cicho, rozmawiają szeptem, powstrzymują się nawet od jedzenia... cebuli i

zrosnąć gdyż uważają prawie za powinik, że jedwabnik nie znosi hałasu i wszelkiej, silniejszej woni.

W wielkich miastach nadmorskich Chin, kwitnie na szeroką skalę zakrojeny przemysł jedwabniczy. Przedziałem i tkalniczo bez przerwy dzieł i noc przetwarzają tysiące ton wysuszonej kokonów. W Szanghaju, Kantonie, Macao powstają sławne materiały chińskie. Obok mechanicznej przeróbki jedwabiu znaczna część kokonów przędzona jest nadal po chatkach ręcznie i również ręcznie na krosnach, bardzo pierwotnej konstrukcji, tkane są po dziś dzień przędzone i drogie materje jedwabne, ciężkie brokaty, nieraz ręcznym, niesychniczym pracovitym haftem ubustronnym zdobione.

Od wielu wieków centrum przemysłu i handlu jedwabiem jest miasto Hang-Czu, stolica prowincji Czekiang, położone niedaleko zatoki tej samej nazwy i miasta portowego Ningpo w Chinach środkowych. W XII i XIII wieku była to stolica całego państwa chińskiego. Piękno jej i przepych wzbudził taki zachwyty u romantycznych podróżników i odkrywcy Marco Polo, że nazwał je najpiękniejszym miastem świata. Ze weneccjanin nie przeszedł w tym względzie, świadczą relikwje pałaców cesarskich i baszt obronnych, liczne świątynie i pagody, które do dziś dnia jedwieszce stoją w tym „mieście jedwabiu”

Zdarzył się o chwile, kiedy przemysł jedwabniczy w Chinach podupadał. Tak było przy końcu XIII wieku, kiedy to z Indii wprowadzono o wiele tańszą bawełnę. Porzucono wówczas w tradycyjnych ubiorach drogi jedwab, zmniejszał się pokup, hodowle zanikały. Hang-czu tracił na znaczeniu. W XVII stuleciu nastąpiło znaczne popłnienie. Nastąpiły żywsze stosunki z Europą.

W starym świecie jedwabie chińskie wywołały niekłamany zachwyty. Płacono za nie bajeczne ceny. Wyrob zaś był dawno znanyz dochoły, rządcał popierać jedwabnictwo, sami Chińczycy wrażli ci do szat jedwabnych. Przemysł jedwabniczy zakwitł w całej pełni. A choć ucierpiał na skutek powstania wie XIX wieku, wskutek strasznego powstania w Tajpingów, które zasiało minami całe prowincje i pozabawiło życia dwadzieścia milionów ludzi to i obecnie zdolał tę kłękę przetrwać i jest ciągle jednym z głównych źródeł bogactwa Chia.

Rozbrykane słówka

Młody morderca — zabójczy młodzieniec. — Jest wyrachowany — mówiono o pewnym profesorze matematyki. Kobieta zbyt odważna — żarna. — Znalazłem się w sytuacji bez wyjścia — rzekł skazany na bezterminowe więzienie. Słub Marci — mariaż. — Leniwą młodzieńca — ma — leniństwo. — Jestem zainimującą osobą — rzekła pewna gruba niewiasta, z trudem torując sobie drogę w przepelnionym tramwaju. — 2 —

Gdy miasto śpi...

Usnęło miasto... Tylko na ulicach kwitły głowy wysmukłe latarnie Rozuczące z gór garść mdławych promieni. A szare bruki gdy noc ich ogarnie, Opowiadają bielonym rymozłokom Legendy stare, marzenia przebrzmiałe, Pokryte kurzem i palyną wieku. Asfald wyciąga ramiona zbolale...

Ławki na skwerach marzą o człowieku, Co dzisiaj tedy przechodzi... I asmalta ręce, Z niemych błaganiami w głębi smutnych 0083

Wyciągał... I wół się w preogromnej mecie... I zebrał szczęście.

Ławki utuliły się w objęcia skwerów, — człowiek, człowiek odziany tak marnie Co zebrał szczęście u bogatych, mędrzo Z niemych, błaganiami w przepaścistych oczach

Jak cień się powolił ulicami miasta (I nie ma śladu że po tym człowieku)

A na ratunku wybiła dwunasta Godzina duchów... Leczą w dwudziestym wieku nikt w to - nie wierzy... Chyba dzieci małe, lub ludzie dani, z tamtego stulecia.

Usnęło miasto... Chwile zdremnęły się szare ulice... Czwał nad nimi, pochylony stary krząć Z daleka widny hen na okolicie.

Przebae!

A miasto spało... — —

RYBAK NAJWIĘKSZY skład hurtowy i wytwórnia przybrosów do rybłóstwa "RYBAK" JERZY GORZKOWSKI Warszawa, ul. Piłsudskiego 17, tel. 69-93

ZGUBIONO poswiadczenie karty pracy Nr 914 P10073 wyd. przez Arbeitsamt w Czechochowie na nazwisko Zywił Henryk. 516 m. 41.

DO SPREDANIA jasny garnitur czarna bluzka z kamizelką, prawie nowa — także kostium damski j. Czechochowa. Aleja 18, m. 41. 2245

Podziekowanie Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę i troskliwą opiekę w czasie choroby Ukochanego Meza. Ojca i Dziadka naszego Pawła Majera

W środę, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Jana Witkowskiego b. wł. składu farb odprawione zostanie w kościele im. Najśw. Maryi Panny (3 Aleja) o godz. 9-ej rano nabożeństwo żałobne, na które zaprasza osoby żywcześnie pamięci Zparochy Z o a a.

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.

OKOLIT DO DOMOWEGO BARWNIARWA TKAJIN W KOSZCIEKACH DOWNA CHEMIEPRODUKTU J. A. KRASZCZYK WARSZAWA

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą wydaną przez gminę Grabówka na nazwisko Okwił Henryk. 2188 tel. 69-93

MASZYNA „SINGERA” do sprzedania prawie nowa i rover mek. Czechochowa, Olsztyńska 17. 2246

Podziekowanie Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę i troskliwą opiekę w czasie choroby Ukochanego Meza. Ojca i Dziadka naszego Pawła Majera

W środę, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Jana Witkowskiego b. wł. składu farb odprawione zostanie w kościele im. Najśw. Maryi Panny (3 Aleja) o godz. 9-ej rano nabożeństwo żałobne, na które zaprasza osoby żywcześnie pamięci Zparochy Z o a a.

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.

nie odnaleźliśmy się wśród otoczenia, wydajmy sobie na spotkanie. Jestem wysoka blondynka, podobno niewzruszona lat 27. Łaskawe oferty w celu matrymonialnym możliwie, z fotką do „Renoma” pod „Czesochobianka” 850

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą Nr 344, wyd. przez gm. Konary pow. Radomsko, wsię Bartkowiec na nazwisko Chrzastek Roman 2249

WEDKARSKIE PRZYBORY: haczyki, żyłki, pławki, kolczory i t. p. Fushow dobre komplety — 600 rubli wędkarski dla sklepów w cenie 2. 300. 500, 600. Wielki wybór. Niska cena hurtowa. Wysła za zaliczeniem bez zadatku S. Bienkowski, Warszawa, Marszałkowska 162, sklep 20 tel. 514-40. 2244

Podziekowanie Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę i troskliwą opiekę w czasie choroby Ukochanego Meza. Ojca i Dziadka naszego Pawła Majera

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą Nr 344, wyd. przez gm. Konary pow. Radomsko, wsię Bartkowiec na nazwisko Chrzastek Roman 2249

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą wydaną przez gminę Grabówka na nazwisko Okwił Henryk. 2188 tel. 69-93

WEDKARSKIE PRZYBORY: haczyki, żyłki, pławki, kolczory i t. p. Fushow dobre komplety — 600 rubli wędkarski dla sklepów w cenie 2. 300. 500, 600. Wielki wybór. Niska cena hurtowa. Wysła za zaliczeniem bez zadatku S. Bienkowski, Warszawa, Marszałkowska 162, sklep 20 tel. 514-40. 2244

Podziekowanie Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę i troskliwą opiekę w czasie choroby Ukochanego Meza. Ojca i Dziadka naszego Pawła Majera

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą wydaną przez gminę Grabówka na nazwisko Okwił Henryk. 2188 tel. 69-93

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą wydaną przez gminę Grabówka na nazwisko Okwił Henryk. 2188 tel. 69-93

WEDKARSKIE PRZYBORY: haczyki, żyłki, pławki, kolczory i t. p. Fushow dobre komplety — 600 rubli wędkarski dla sklepów w cenie 2. 300. 500, 600. Wielki wybór. Niska cena hurtowa. Wysła za zaliczeniem bez zadatku S. Bienkowski, Warszawa, Marszałkowska 162, sklep 20 tel. 514-40. 2244

Podziekowanie Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę i troskliwą opiekę w czasie choroby Ukochanego Meza. Ojca i Dziadka naszego Pawła Majera

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.

Wśród, dnia 8 marca, jako w dniu Imienia s. p. Józefa Wnuk Diakonowi i proboszczowi Parochy „La Czesochobien” Opatrznia św. Sakramentów, w kościele św. Anioła, w dniu 8 marca 1944 r., przeżywał lat 33. Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby przy ul. Słodkiej 5, nastąpi w środę dnia 8 marca 1944 r., o godzinie 3 p. p. do kościoła św. Anioła, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kutach. O smutnych włch obrzędach pogrzebnych w ciężkiej żałobie, zawiadamiają Mąż, dzieci i rodzina.